

o ustosunkowanie nakładu do wartości przedmiotu, a więc o sprawę czysto gospodarczą, a powtórę o bezpieczeństwo operacji bankowej.

Nie chcemy wydawać bezwzględne go sądu, czy ustanowienie takich norm jest potrzebne, pozostawiając ocenienie tego kompetentniejszym. Nam się jednak zdaje, że normy te są zupełnie zbyt techniczne, a w wypadkach specjalnych mogą stanąć w sprzeczności z stanem faktycznym i rzeczywistą potrzebą. Bo faktycznie może zaistnieć taki wypadek jak np. przy regulacji wód, strumieni i rzek prywatnych, gdzie oba te regulatory okazały się niewystarczające, a mimo to zaprzeczyć się nie da, że w danym razie roboty melioracyjne nawet z większym nakładem nie byłyby bez widocznej korzyści.

Co się zaś tyczy bezpieczeństwa dla samych obligacji, to podane normy nie dają takowego, — albowiem obliczenie szóstokrotnego podatku z całego majątku, — lub pomnożenie sumy 50 zlr. w. a. przez liczbę morgów danego obszaru, tylko wówczas dałoby normę niewątpliwie prawdziwą, jeżeliby się mało do czynienia z własnością nieobciążoną. Przy ogólnem zaś obdłużeniu własności, norma taka będzie zbyt fluktuować tak, że ostatecznie pożyczka stanie się zbyt drobną i nieodpowiadającą potrzebie.

W obec jednak postawionych warunków, że starający się o pożyczkę, ma przedłożyć plan robót technicznych i szczegółowy kosztorys, — w obec opinii, jaką ma dać biuro melioracyjne pod względem technicznym i wyników cyfrowych, — w obec nareszcie opinii właściwego Towarzystwa rolniczego pod względem korzyści i cyfry powiększenia się rentowności meliorować się mającego gruntu, — czy niebyłoby lepiej porucić wszelkie regulatory, a pozostawić wprost ocenieniu Banku w każdym szczegółowym wypadku, o ile zamierzone roboty melioracyjne są korzystne, a stosunki majątkowe dłużnika dają odpowiednie zabezpieczenie dla pożyczki.

Do wzmianki tej o koncercie to tylko jeszcze dodam, że prawdziwą niespodzianką zrobiła nam p. L. odegraniem utworu . . . własnej kompozycji, mylnie przypisywanego kompozytorowi Hallerowi, a już największy zapal wzbudziły śpiewy solowe i duety, wykonane . . . w dwóch językach urzędowych. Języki te przypominały mi pewną anegdotkę, którą się z czytelnikami podzielę, choćbym miał zasłużyć na nazwę Jowialskiego. Za czasów, już konstytucyjnych t. j. gdy c. k. rząd pozwolił się nam nazywać c. k. Polakami, zmarła pewnemu konstytucyjnemu Polakowi datującemu swą polskość vom Jahre 1867, wierna jego małżonka.

Strapiiony wdowiec, uczcił ją pomnikiem a na nim wyrzył swe żale w dwóch językach urzędowych tj. niemieckim i polskim — dla okazania swej lojalności. Zadonowiony ze swego pomysłu, byłby żył aż do śmierci, gdyby nie ziość ludzka. Zarzucono mu bowiem, że jeszcze za mało był ściśle urzędowy, bo nie zaznaczył, który tekst jest autentyczny, czem podobno się tak zmarwił, że zmarł na zóltaczkę a pochowano go w czarnym fraku. Tak więc nawet po śmierci przedstawił się Stemu Piotrowi, jako „Schwarzgelber.“ gdzie podobno dalej załatwia przydzielone mu „kawałki.“ — Niech mnie Pan Bóg broni zostać predko takim kawałkiem u wrot nie-

Uwagi te uczyniliśmy tylko w tym celu, aby sprawa ta nadzwyczaj ważna dla ogółu rolników w praktyce nie napotkała na trudności i aby przez to nie rozwały się nadzieje i korzyści przez rolników oczekiwane z projektowanych pożyczek na cele melioracyjne. —

Ruch Towarzystw.

Wydział Towarzystwa oświaty ludowej w Jasle odbył w ostatnich czasach dwa posiedzenia t. j. na dniu 8. marca i 7. kwietnia br.

Na pierwszym z nich powzięto następujące uchwały: założenie czytelnictwa w Lubli i Gorzycach; ułożenie regulaminu kasowego, wysłanie dziełek ludowych do Lubli, Gorzyc i Przybówki; wystosowanie odezw do P. T. obywatelstwa, duchowieństwa i wybitniejszych osobistości w powiecie z prośbą, o przystąpienie do tutejszego Towarzystwa oświaty lud. a to z uwagi na uroczliwość, że Towarzystwo to nie uzyskało sobie jeszcze dostatecznego poparcia ze strony inteligencji przebywającej w naszym powiecie, co nastąpiło możliwie z powodu braku sposobności wzięcia udziału w tak szlachetnej sprawie.

Drugie posiedzenie obejmuje zaś uchwały: wystosowanie petycji do Sejmu na ręce posła ks. Buchwalda, w sprawie zniesienia chłajderów i oddania pisarstwa gminnego nauczycielom ludowym; wniesienie ponownego podania do Wydziału Rady powiat. jasielskiej, o przystąpienie do Towarzystwa a wkładkę na cele oświaty ludowej uchwalać, ewentualnie o odstąpienie Towarzystwu dziełek ludowych i czasopism w tym celu zakupionych; wystosowanie petycji do tegoż Wydziału Rady powiat. o zarządzenie, iżby posiedzenia rad gminnych nie odbywały się po karczmach; wniesienie prośby do Towarzystwa wzajem. ubezpieczeń w Krakowie, o

bleskich a oprócz Boga mam nadzieję w konsyliarzach tutejszych, że mnie na długi czas od tego wybawią. Ucieszył się niezmierznie zwłaszcza po przybyciu nowego doktora, który już przysięgł w obec ojca miasta, że z panami Goettlichem i Polakiem, jako dostawcami przyborych pogrzebowych nie będzie miał stosunków i nie będzie im przysparzał klientów. Jeżeli to się sprawdzi, natenczas ręką konsyliarzowi temu świętą praktykę, pod warunkiem jednak, że posłucha także mej rady. Warunkiem powodzenia sine qua non, jest to, aby przedewszystkiem oświadczył się, że przystępuje do partii złożonej z dwóch, contra jeden doktor. Gdy to się stanie, partycja składać się będzie z dwóch i pół, przepraszam z trzech a wówczas poparcie niezawodne. A gdy po latach paru, nie powiem, że w skutek tego poparcia, przekonasz się konsyliarzu, że nie masz u nas co robić i poszukasz lepszych warunków, wyprawimy ci za to uczętą pożegnalną, dla okazania nie tyle tobie, ile komu innemu, jak umiemy cenić prawdziwych kolegów.

Na tej dopiero uczcie przekonasz się, ilu miałeś przyjaciół, usłyszysz kilka mówek płynących z serca zakropionego winem, wniesiemy nawet, aby rocznec twego odjazdu obchodzić uroczystie jak ucieczkę Machometa z Mekki do Medyny a uniozony kronikarz

udzielenie pewnej liczby egzemplarzy dzieła pt. „Floryanka” celem rozszalań takowych po powiecie; wreszcie omawiano kwestyę zwolania w porze letniej zgromadzenia ludowego. —

RADA POWIATOWA.

Posiedzenie Rady powiatowej odbędzie się dnia 26 kwietnia br. Wydział Rady powiatowej zniósł w skutek protestów kilku obywateli uchwałę Rady gminnej w wykonaniu ustawy budowlanej wydanej a dotyczącej podziału miasta na rejony. — Zdaniem Wydziału wszystkie ulice wprost do rynku prowadzące, winny być zamieszczone w rejonie pierwszym, jak niemniej do tegoż rejonu zaliczyć należy całą ulicę prowadzącą do dworca kolei. W skutek tego Rada gminna będzie zniwelową powiażać nową uchwałę, na którą oczekujemy, wstrzymując się od dalszych uwag krytycznych nad sposobem wykonania ustawy, jako na rznie bezprzedmiotowych.

Zaznaczyć także musimy, że Wydział zmuszony był wyrazić budowę domu p. Aleksandrowicza na gruncie od p. Koralewskiego zakupionym, w stronie kolei, albowiem budowa ta ośpecałaby główną ulicę i jest przeciwną ustawie budowlanej.

W tych dniach obradowała ankietą Wydział pow. w celu omówienia i przygotowania wniosków na posiedzenie Rady, co do budowy domu dla Rady powiatowej, na co Rada ma fundusz około 16 tys., jak również poruszono myśl, czyby z funduszu kar nie dało się założyć niższej szkoły rolniczej dla powiatu jasielskiego.

Sprawy te poruszone będą na posiedzeniu Rady. —

Kronika miejscowa i zamiejscowa.

Z koncertu na rzecz Bursy Kromerowskiej w Jasle, jaki miał miejsce w dniu 5 kwietnia b. r. olegięto 177 złr 15 ct. dochodu brutto a po strąceniu wydatków czysty dochód przedstawia się 140 złr. 15 ct. a w. — Nie wdając się szczegółowo w ocenienie gry koncertantów, gdyż wobec szlachetnych intencji szanownych amatorów wszelka krytyka byłaby nie na miejscu, zaznaczymy tylko ogólnie, że produkcje wypadły w całość przedstawienia wywarła silne wrażenie na publiczności, która długo zachowa w pamięci miło spędzone chwile na tym wieczorku. Upoważniamy przeto zastanowili przez komitet Bursy, do wyrażenia serdecznego podziękowania wszystkim panom i panom, za podjęcie inicjatywy i ofiarowanie swego talentu na cel powyższy.

wygłosi na cześć twoją elegię, zapożyczając motto z znanej bajki „wśród serdecznych przyjaciół psy zająca zjadły.” Kiedy mowa o uczcie, to nie możemy pominąć, że w tych czasach zaalarmowani byliśmy inną ucztą, jaka miała się odbyć na cześć zasłużonej artystki tutejszego teatru. Rozeszła się bowiem wieść, że studenci zamierzają wyprawę jednej z kapłanek sztuki . . . kolicy. Oczywiście wywołało to sensację, zaniekopółko obie Dyrekcyjne, szkolną i teatralną a najwięcej małżonka artystki . . . Kilku belfrów specjalistów do łapania i wachania, poczęło się już uważać przyglądając kominom z których się kurzyło i wietrzył zapach pieczenia, aby wyłapać miejsce schadzki studentów z aktorką . . . gdy na raz wszystko się kończy, jak w teatrze ku ogólnemu zadowoleniu. Przekonano się, że studenci chcieli zrobić owacy, — a ktoś przesyłał się i powiedział kolicy! —

W drugie święto Wielkiejnocy straż ognia jasielska udała się w corpore z muzyką do Dębowa w skutek zaproszenia tamtejszych obywateli.

Przyjęcie było bardzo serdeczne, straż grobu Wielkanocnego dębowiecka wyruszyła na przywitanie straży jasielskiej, czyniąc jej honory wojskowe, poczem w oryliku przy ogłósie muzyki wkroczone do miasta. Po umie podejmowali obywatela dębowiecy swych gości, racząc święconem, a że pomieszczenie wszystkich w jednym domu było niemożliwe, przeto postawiano stoły ze święconem w podsiadkach domów, gdzie wspólnie serdecznie się raczono z prawdziwie staropolską gościnnością. Licznie zebrana ludność nawet z okolicznych wiosek przyszedłszy na dziesiątą kapeli strażackiej, która przybyciem swym sprawiła miernokom dębowiecinom wielką przyjemność. Po niesporach, w których straż asystowała, nastąpiło pożegnanie równie serdeczne a za dowód niech to choćby służy, że nie pozwolono straży z powrotem maszerować, lecz obywatela dębowiecy własnymi furmankami bezpłatnie odprawili ją do domu. Dodać tu winniśmy, że miasteczko Dębowiec nie ma swojej straży ogniovej a jakkolwiek obywatela tamtejsi chcieliby ją zorganizować, to jednak fundusze miasta na to nie pozwalają. Czyżby Rada powiatowa i wybitniejsze osobistości powiatu nie mogły w tem przyjąć z jaką pomocą?

Schenk et Koralewski nowa spółka dotychczas niezarejestrowana, której jednak istnienie zapewnił w naszym dzienniku. Za wyjaśnienia dodajemy, że p. Schenk jest budowniczym kolejowym, z rodu Niemiec z pochodzenia Prosak nie umiejemy ani słowa po polsku. Pan Koralewski zaś jak wiadomo jest naszym burmistrzem, Polakiem, przyznającym wówczas jak się w kontusz ubiera. Ołóż spółka ta zamierza budować nam gmach szkoły obwodowej, do czego potrzebną plany, zgodzone przez p. Burmistrza na 600 złr. a w. wykonał ma p. Schenk. Przedsiębiorstwo budowy sądu, ma także być temuż powierzone, a przy tej miłej sposobności zamierza spółka stawiać dla siebie domki, których plany już są gotowe. Nie dość na tem, podwyższenie na piętro budynku szkoły pawińskiej ma także ta spółka objąć w przedsiębiorstwo, a jak dobrze pójdzie, to może p. Schenk zostanie a nas budowniczym miejskim. Z przykrością musieliśmy zaznaczyć to fakta, które świadczą o ponowieraniu sił technicznych krajowych dla pierwszego lepszego przybysza, wówczas kiedy jesteśmy pewni, że za tę cenę pierwsi architekti we Lwowie lub Krakowie wykonaliby potrzebną plany budowy z większą najmniejszą rzeczą. Nie brak także przedsiębiorców budowy a dość przytoczyć, że o takowe ubiega się inżynier p. Kamieniczbrodzki, który budował gmachy układem technicznem we Lwowie, człowiek technicznie prawdziwie wykształcony i dający gwarancję materialną, jako właściciel większej realności w naszym mieście. Dlatego z tym przedsiębiorcą p. Burmistrza nie traktował, to już pozostawiamy domysłom, które nie trudno odgadnąć. — Many silne przekonanie, że Rada gminna jasielska a także Rada powiatowa nie dopuści do tego skandalu, aby obcy u nas zarabiał, kiedy siedzi techników uzdolnionych walczą na wszystkich polach o swą egzystencję, i nie narazi muszą na pośmiewisko w oczach całego kraju!

Stęca dla kultury nasion w Trzcinicy wysiała 48 gatunków różnych nasion, z tych 22 gatunki samych ziemiaków, sprowadzonych z dóbr hr. Athensa ze Styry.

Sędzia powiatowy p. Głuszkiewicz z godną uznania pieczołowitością zatrudnia pracę arezantów tutejszego sądu, którzy w urzędowej pracowni stolarzkiej fabry krzesła składane z kawałków drwa na wzór ławek ogrodowych, ładnego fašonu i bardzo praktyczne oraz tanie.

Przyrzucanie arezantów do pracy ma oprócz korzyści moralnych i tę jeszcze, że niejednemu wieśniak nauczyć się w arezacji, według udzielonych mu wskazówek, jakiej roboty, łatwo następnie w domu może z tego korzystać i stworzyć sobie źródło dochodu. Mieliśmy sposobność naocznie się przekonać, że wyrób krzeszelek podobał się arezantom, którzy łatwo pojeli robotę, dzikują za naukę i przyrzekają, że w domu będą z tego korzystać.

Pierwsza lokomotywa z wagonami antracem na przybyć w tych dniach do Jasła z Grybowa po nowym torze kolejowym. Obecnie dojechała już

do Trzeiznicy. Według stanu robót budowa kolei z pewnością ukończoną będzie na 1. Lipca b. r.

Trupa Baczynskiego po paromiesięcznym pobycie opuścił w tych dniach nasze miasto. Zdaje się, że na brak powodzenia nie może się uskarżać.

Projekt nowej linii kolejowej mającej łączyć Kraków z Nowym Sączem, właściciel z Dobrą stacją kolei transwersalnej zrobili pp. Zygmunt Pruszyński właśc. dóbr Skrzydlna, Henryk Turan właśc. dóbr Dobczyce oraz inżynier Adam Fink właśc. Komornik. Połączenie wyznaczenie 7 mil licząc z Wieliczki lub Swoszowic, a skrócenie między Sączem a Krakowem będzie o 8 względnie 10 mil. Jeżeli projektodawcy uzyskają koncesję i przeprowadzą swój projekt, natenczas zaską nasze miasto dogodniejszą komunikację z Krakowem, gdyż linia kolei transwersalnej, nie łączy nas bezpośrednio, tak że nawet po otwarciu ruchu lepiej będzie przejechać kołami blisko 7 milową przestrzeń do Czarny lub Dębicy.

Wzór pieniaczwa. W dniu 17. b. m. byliśmy świadkami szczególnego rodzaju pieniaczwa, gdy w tutejszym Sądzie toczył się spór między Wawrzyńcem Dziakiem a p. J. T. nauczycielem ludowym o . . . 7 wyrażnie siedm centów, do rozstrzygnięcia którego to sporu potrzebną się okazała przysięga złożona przez Wawrzyńca Dziaka na wyrażnie żądanie p. nauczyciela. Widoczna, że procesomonia doszła w XIX. wieku do szczytu, kiedy sprawy siedmiocentowe mają być rozstrzygane przez c. k. Sądy a przysięga schodzi do rangi aktów bogatej formy.

Emigrujemy do Ameryki smutną przesłanką jest wiadomość podana przez polską gazetę „Zgoda“, wychodzącą w Ameryce w Milwaukee. „W grudniu zeszłego roku wygładowało w Castle Garden dziesięciu polskich emi-

grantów, którzy mieli zamiar osiedlić się w Pensylwanii. Agenci jednakże, zamiast odstawić na miejsce przeznaczenia, zaprzęдали ich jukierną fabrykantowi cukru na wyspie Kuby i tamże ich odesłali. Zarządca tej fabryki zmusza ich do pracy nawet w niedziele i święta, bije i obchodzi się z nimi jak z niewolnikami, a w obawie, by mu nie uciekli, trzyma ich pod kluczem. Naturalnie, pracując oni bezpłatnie, fabrykant bowiem zarobek ich liczy jako umorzenie długu za kosztą ich przewozu do Kuby. Polskie „Towarzystwo polityczne“ w Nowym Jorku udało się do konsula hiszpańskiego w Ameryce z prośbą o interwencyę, w celu wywobodzenia nieszczęśliwych.

Do Towarzystwa oświaty ludowej przystąpił jako nowi członkowie: p. Janusz Werychn Darowski nadinżynier kolejowy z roczną wkładką 6 złr. i p. Józef Głuszkiewicz nauczelnik szkoły z roczną wkładką 1 złr.

Z dawnych czasów. Z „Dziennika urzędowego departamentu kaliskiego“ z r. 1808. Nr. 6. wyjmuje Gazeta sądowa wiadomość o karze szczególniejszego rodzaju. Oto prefekt departamentu kaliskiego pod dniem 28 stycznia 1808 ogłosił, że „ponieważ piekarze kadiacy krzywda publiczność na wypieku, takież i wadze, przeto on (prefekt) stanowi, iż piekarz, rzeźnik, lub szynkarz dopuszczający się krzywd, będą mieli mięso lub wiktuały zabrane na szpital i w najpiętszo święto lub niedzielę winni wystawieni będą na rynku, mając na szyi zawieszoną tablicę z napisem „za oszukaństwo,“ i tak stać będą od 11ej do 1ej południa, trzymając chleb mięso i t. p. w ręku. Zaś komisarz policyi, w którego cyrkule okazałoby się podobne oszukaństwo, natychmiast od urzędu oddalonym i o chlebie i wodzie do aresztu na dni 8 zasądzony będzie.“ Zastanowienie podobnych kar w naszych czasach byłoby za okrutniczące, gdyby jednak chciano je praktykować w Jasle, mieliśmy podobno każdego święta i każdej niedzieli przepisywać wystawę tablic i wiktuałów.

Obecny numer dzienniczka opóźnił się z powodu . . . świąt, za co P. T. czytelników przepraszamy.

HANDEL

JAKOBA POLAKA I SYNA W JASŁE,

poleca swój skład

Maszyn rolniczych

z pierwszorzędných fabryk krajowych i zagranicznych
po cenach fabrycznych a mianowicie:

Siewnik ręczny Nestlera.
Siewniki konne szerokokrotne.
Młocarnie bez wytrząsaczy ręczne.
Młocarnie ręczne z wytrząsaczami.
Młocarnie kieratowe.
Kieraty jedno i dwukonne.
Sieczkarnie ręczne bębnowe.

Siewnik ręczny Nestlera

Sieczkarnie ręczne kołowe.
Sieczkarnie kieratowe na większe gospodarstwa.
Srotowniki.
Buraczarki.
Młyny do czyszczenia zboża.
Triery (Cylindry.)

Oraz dostarcza wszystkie inne maszyny rolnicze według zamówienia.